

Uitvoeringsprogramma circulaire economie 2025

behorende bij het Beleid circulaire economie

Versie: definitief

Datum: 8-4-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding.....	3
1.1 Leeswijzer.....	4
2. Overzicht acties.....	6
3. Toelichting acties.....	7
A. Inkopen en opdrachtgeven.....	7
B. Afval, grondstoffen- en reststromen	7
C. Bouwen en infra.....	10
D. Inwoners en consumenten	11
E. Bedrijvigheid en ondernemerschap	13

1. Inleiding

In het beleid circulaire economie Etten-Leur 2025-2030 is de visie van de gemeente Etten-Leur omschreven. Aan dit beleid koppelen we een jaarlijks uitvoeringsprogramma. In dit uitvoeringsprogramma benoemen we de acties die we voor dat jaar gaan uitvoeren, die bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie.

Gemeente Etten-Leur heeft gekozen om te werken met verschillende thema's. Dit zijn thema's waar we, op basis van de huidige inzichten, de meeste invloed op kunnen uitoefenen. Hierbij gaan we actief samenwerken met ondernemers, bewoners, kennisinstellingen en andere overheden, en maken zodoende een positieve impact. Hierbij pakken we een rol om een bijdrage te leveren aan de circulaire economie.

De thema's zijn:

1. Inkopen en opdrachtgeven
2. Afval, grondstoffen en reststromen
3. Bouwen en infra
4. Inwoners en consumenten
5. Bedrijven en ondernemen

De gekozen thema's staan niet op zichzelf. Ze beïnvloeden elkaar en versterken elkaar in de transitie naar een circulaire economie. Dit is te zien in figuur 1. Dit figuur laat zien dat wij als gemeente integraal naar de circulaire economie kijken. Per thema hebben we een visie gemaakt. Deze staat in het beleidsdocument.

Figuur 1: integrale aanpak circulaire economie

Voor elk thema zijn kernteams opgezet. In een kernteam zitten collega's die veel met het onderwerp te maken hebben. Zij hebben inhoudelijke expertise over het onderwerp en weten wat de uitdagingen zijn in het werkveld. Ook weten zij welke projecten en acties er lopen. Hun inzichten hebben wij gebruikt om een actielijst op te stellen.

Per thema zijn acties opgesteld. Bij het opstellen van de acties hebben wij ook gebruik gemaakt van de visie en de uitgangspunten van het beleid. Er is gezocht naar kansen om circulaire economie een plek te geven bij lopende projecten en acties en zijn er nieuwe acties bedacht vanuit collega's. Samen met de leden van de kernteams gaan wij deze acties uitvoeren en aan de slag om de transitie naar een circulaire economie te maken. Bij het opstellen van het actieplan hebben wij gebruik gemaakt van de visies in het beleidsdocument en de uitgangspunten.

In het beleid staan de volgende uitgangspunten:

1. De gemeente Etten-Leur geeft waar mogelijk het goede voorbeeld op gebied van circulaire economie
2. De gemeente Etten-Leur wil (woning)bouw zo circulair en biobased mogelijk (her)ontwikkelen
3. De gemeente Etten-Leur stimuleert, motiveert en werkt samen met stakeholders om circulaire keuzes en de transitie naar een circulaire economie mogelijk te maken
4. De gemeente Etten-Leur ziet afval als grondstof en wil het zo hoogwaardig mogelijk verwerken

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat het totaaloverzicht van de acties die gepland staan in 2025.

In hoofdstuk 3 worden per thema de acties nader toegelicht. Daarbij wordt een vast format gebruikt, die er zo uit ziet:

Naam actie	
Korte toelichting van onderwerp en beschrijf hoe CE een rol in speelt	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Verwachte start- en eindtijd

Deze icoontjes in het format staan voor de volgende thema's:

Inwoners en consumenten

Bedrijven en ondernemers

Bouwen en infra

Inkopen en aanbesteden

Afval, grondstoffen en reststromen

Acties raken vaak meerdere thema's. En met deze icoontjes laten we de integraliteit van de acties zien. Met behulp van dit format houden we onszelf scherp om ook de andere thema's te betrekken bij de uitvoering van de acties.

2. Overzicht acties

A. Inkopen en opdrachtgeven

A1. Uitvoeren plan MVOI

B. Afval, grondstoffen en reststromen

B1. Regionale samenwerking met Baronie op thema afval

B2. Besluit raad op grondstoffenplan, beleid Circulaire economie en Circulair Ambachtscentrum

B3. Verkenning naar gezamenlijk afval inzamelen in centrum of bedrijventerreinen

B4. Introductie herbruikbaar schrijfblok

B5. Herinrichting begane grond: hergebruik keukenapparatuur/meubilair BVC

B6. Onderzoek naar plan van aanpak minimaliseren van printgebruik

B7. Onderzoek introductie Fairphone

B8. Introductie TV schermen bij Pantry's om medewerkers te informeren

B9. Communicatie met inwoners over bewustwording belang kwaliteit grondstoffen

B10. Compostactie

B11. Volgen ontwikkelingen "omgekeerde ja/nee sticker"

C. Bouwen en infra

C1. Circulariteit als onderdeel van Straatmeubilair plan

C2. Circulariteit als onderdeel van Verhardingenplan

C3. Omgevingsplan: voorwaarden voor circulariteit

C4. Subsidie voor biobased isolatiemateriaal

C5. Onderzoek naar aanpassen welstandsnota

C6. Onderzoek naar manifest of convenant

C7. Informeren en stimuleren ontwikkelaars en initiatiefnemers

C8. Ontwikkelen circulaire school in Haansberg

D. Inwoners en consumenten

D1. Wijkplannen

D2. Bewoners informeren over circulaire economie

D3. Onderzoek naar onderwijsprogramma

D4. Centrumvisie

D5. Stimuleren tweedehandskleding in Etten-Leur

E. Bedrijvigheid en ondernemerschap

E1. Grote oogst project

E2. Pilot glaswol St. Gobain met milieustraat en evt. snijafval

E3. Start grote oogst met route circulair

E4. Omgevingsplan werklocaties

E5. Uitgifte voorwaarde Fri-Jado terrein

E6. Besluit op onderzoek toekomstbestendig Vosdonk

E7. Bedrijven spreken/bedrijfsbezoeken/onderhoud contacten

3. Toelichting acties

A. Inkopen en opdrachtgeven

A1. Uitvoeren plan MVOI	
In 2024 is het plan MVOI opgesteld. Circulariteit speelt hier een belangrijke rol in. Door dit plan uit te voeren kopen, wegen wij circulariteit af bij alle inkopen van de gemeente Etten-Leur. Meer hierover is te lezen in plan MVOI	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Doorlopend 2025

B. Afval, grondstoffen- en reststromen

B1. Regionale samenwerking met Baronie op thema afval	
Deze samenwerking gaat onderzoeksgewijs op zoek naar kansen en ambities die bijdragen aan een 100% circulaire economie in 2050. De regio wil in de toekomst een waardevolle partner zijn binnen een circulaire economie.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Start: 1 februari 2024 Einde:

B2. Besluit raad op grondstoffenplan, beleid circulaire economie en Circulair Ambachtscentrum	
De drie plannen gaan tegelijk naar de raad gelet op de integraliteit van de onderwerpen.	
In het beleid circulaire economie staan het doel en de uitgangpunten van de gemeente voor de transitie naar een circulaire economie.	
Met het grondstoffenplan werken we naar hogere/betere kwaliteit van reststromen die de gemeente inzamelt. Dit verhoogt de mate recycling hiervan en we vermijden op die manier verwerkingskosten.	
De gemeenteraad heeft in oktober 2024 het plan voor de bouw van een Circulair Ambachtscentrum (CA) en gemeentewerf omarmd. In dit CA worden herbruikbare goederen van inwoners ingenomen voor verder hergebruik. Het overige gaat naar de milieustraat.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Besluit raad verwacht 1 juli 2025

B3. Verkenning naar haalbaarheid van "white label" waarbij afval in centrum of bedrijventerrein gezamenlijk ingezameld wordt	
Door gezamenlijk afvalstromen in te zamelen in het centrum of op een bedrijventerrein zijn er minder vervoersbewegingen en vindt de inzameling efficiënt plaats.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

B4. Introductie herbruikbaar schrijfblok	
Er wordt binnen de gemeente Etten-Leur alleen gebruik gemaakt van Bambook en niet meer van normale notitieblokken. Dit is een duurzaam en circulair alternatief voor de toekomst.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025
Wie initieert	Facilitair

B5. Herinrichting begane grond : hergebruik keukenapparatuur/meubilair BVC	
Heeft betrekking op project verbouwing begane grond. Kritisch kijken wat we kunnen hergebruiken. Maar ook kritisch kijken naar producten die we niet gaan hergebruiken. Of de producten een duurzaam doel kunnen hebben in de toekomst.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

B6. Onderzoek naar plan van aanpak minimaliseren van printgebruik	
Samen met afdeling Repro kijken hoe we printgebruik kunnen verminderen voor de toekomst, zowel voor de collega's als de huurders.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

B7. Onderzoek introductie Fairphone	
Er kan door collega's een fairphone aangeschaft worden in plaats van een nieuwe telefoon. Dit is vastgelegd door facilitair en HRM. Dit betreft bestaand beleid. We kunnen dit verder onderzoeken voor de laptop inclusief eventuele vergoeding bij gebruik van eigen middelen. Overleg met servicebalie met de vraag wanneer dit verder kan worden opgepakt.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

B8. Introductie TV schermen bij Pantry's om medewerkers te informeren	
Verminderen van gebruik van papier door in plaats van posters de informatie op beeldschermen te tonen.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

B9. Communicatie met inwoners over bewustwording belang kwaliteit grondstoffen	
Het is belangrijk dat inwoners weten hoe zij afval moet scheiden en wat het belang daarvan is. Hoe beter onze inwoners het afval scheiden, hoe betere kwaliteit grondstoffen wij inzamelen en hoe beter wij deze kunnen verwaarden. We zullen daarom doorlopend en via verschillende kanalen, bijv. Afval3x beter, via afvalcoaches, social media en de Bode, communiceren over goede afvalscheiding.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Doorlopend

B10. Compostactie	
Het groenafval dat inwoners op de milieustraat brengen en het snoeiafval dat onze eigen dienst op de milieustraat brengt worden gecomposteerd. Dit gebeurt op onze eigen composteer inrichting op Zwarteberg. De compost die eruit gewonnen wordt, komt weer terug beschikbaar voor onze inwoners. Per bezoek aan de milieustraat mogen inwoners max 1m3 compost ophalen. De compost is het hele jaar beschikbaar.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Januari tot en met december

B11. Volgen ontwikkelingen "omgekeerde ja/nee sticker"	
In steeds meer gemeenten, waaronder Breda, wordt het uitgangspunt dat er geen ongeadresseerd reclamedrukwerk bezorgd mag worden. Dit bespaart enorm veel folders en dus papier. We volgen deze ontwikkeling om te zien of dat voor Etten-Leur ook interessant kan zijn.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

C. Bouwen en infra

C1. Circulariteit als onderdeel van Straatmeubilairplan

In 2025 wordt het straatmeubilairplan Etten-Leur opgesteld. In de afweging voor het type straatmeubilair wordt circulariteit ook meegenomen.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

Eerste helft 2025

C2. Circulariteit als onderdeel van Verhardingenplan

In 2025 wordt een verhardingen opgesteld. In de afwegingen voor type verhardingen wordt circulariteit ook meegenomen.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

2025

C3. Omgevingsplan voorwaarde voor circulariteit

Regels over circulariteit moeten opgenomen worden in het omgevingsplan, anders kunnen wij hier niet aan toetsen / voorwaarden aan stellen.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

2025-2027

C4. Subsidieregeling voor biobased isolatiemateriaal

De gemeente Etten-Leur kent sinds 2023 een subsidieregeling voor woningbezitters die hun woning gaan isoleren. Eind 2024 is de regeling uitgebreid met extra subsidie wanneer woningeigenaren hun woning isoleren met biobased materiaal.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

Begin 2025 tot en met 2029

C5. Onderzoek naar aanpassen welstandsnota

In de welstandsnota staan beleidsregels die de gemeente toepast bij de beoordeling of het uiterlijk en de plaatsing van bouwwerken voldoen aan de redelijke eisen van welstand. Vanuit de commissie ruimtelijke kwaliteit (welstand) kunnen eisen gesteld worden. We onderzoeken of het nodig en mogelijk is om deze nota aan te passen, waardoor het toepassen van biobased bouwmaterialen gemakkelijker wordt.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

2025

C6. Onderzoek naar manifest of convenant	
Er is nog geen regelgeving dat het circulair en/of biobased bouwen stimuleert/oplegt. Een eerste stap kan daarom zijn om als gemeente een manifest of convenant te ondertekenen dat circulair en/of biobased bouwen stimuleert. Hiermee geef je een signaal af aan de markt en geef je als overheid duidelijke ambitie af. We onderzoeken of het mogelijk is om een dergelijk convenant of manifest te ondertekenen.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

C7. Informeren en stimuleren ontwikkelaars en initiatiefnemers	
Aansluitend op C6 is het informeren en stimuleren van ontwikkelaars en initiatiefnemers belangrijk, al is het ondertekenen van een manifest of convenant hierbij geen voorwaarde.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025-2026

C8. Ontwikkelen circulaire school in Haansberg	
In de toekomstige wijk Haansberg komt een nieuwe basisschool. De ambities zijn om deze school met circulaire en biobased principes te ontwikkelen.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

D. Inwoners en consumenten

D1. Wijkplannen	
Een wijkplan opstellen is een manier om erachter te komen wat er leeft in de wijk. Over de beleidsterreinen heen, in gesprek met de wijkbewoners en professionals vloeien er uit een wijkplan concrete actie die op de Wijkagenda komen. Deze acties vergroten de leefbaarheid in de wijk. Deze acties kunnen betrekking hebben op CE.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Q1 2025

D2. Bewoners informeren over circulaire economie	
We moeten onze inwoners bewust maken van circulaire economie, wat is het, wat zijn onze doelen en waar doen we het voor. Dit vraagt ook om gedragsverandering en is een lang en continu proces. Het informeren over circulaire economie is geen doel op zich, door te communiceren over de diverse acties en bij reguliere onderwerpen waar mogelijk ook de link te leggen met circulaire economie, zorgen we voor regelmatige aandacht voor dit thema.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Start Q1 2025, continue proces

D3. Onderzoek naar onderwijsprogramma	
In contact komen met alle scholen in (en rondom Etten-Leur). Navragen wat zij doen met betrekking tot circulaire economie. Indien nodig samen met scholen en andere samenwerkingspartners een onderwijsprogramma ontwikkelen en deze nastreven. Als doel; bewustwording van circulaire economie, onze kinderen zijn de toekomst.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Start Q2 2025

D4. Centrumvisie	
De centrumvisie is een visie die gericht is op het toekomstbestendig maken van het centrum in Etten-Leur. Hieraan is een uitgebreide uitvoeringsagenda gekoppeld. Deze richt zich op het versterken van de winkel-, horeca- en cultuursector, evenals het creëren van een gastvrije omgeving. Circulaire principes spelen in het toekomstbestendig maken van het centrum een belangrijke rol. Zowel vanuit de ondernemerskant- als vanuit bewoners en bezoekers.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Start Q1 2025 met doorloop naar 2026-2027

D5. Stimuleren tweedehandskleding in Etten-Leur	
De textielindustrie is zeer vervuילend. Nederlanders gooien veel, vaak nog vrij nieuwe kleding weg (een kledingstuk in Nederland wordt gemiddeld 7x gedragen). Er zijn diverse initiatieven, om gratis (goede) tweedehandskleding op een aantrekkelijke manier aan te bieden. Het kan gaan om kledingruil (bijv. Groene Hoekske), kleding aanbod bij De Kringloper, een kledingbank, of anderszins. Dit draagt bij aan bewustwording over verspilling van textiel, maar ook aan hoe mooi tweedehands kleding kan zijn.	
Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	2025

E. Bedrijvigheid en ondernemerschap

E1. Grote oogst project

Met aanpak Grote Oogst wil de provincie Noord-Brabant een impuls geven aan het verduurzamen van bedrijventerreinen. Duurzame bedrijventerreinen zijn namelijk een belangrijke voorwaarde voor een toekomstbestendige economie en een goed en gezond woon- en vestigingsklimaat. Vosdonk is een Grote Oogst-terrein en binnen het project zetten we samen met ondernemers stappen op het gebied van energie(besparing), klimaatadaptatie en circulaire economie.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

2023 tot eind 2026

E2. Pilot glaswol St. Gobain met milieustraat en evt. snijafval

St. Gobain heeft een vestiging in Etten-Leur voor de productie van glaswol. Op de milieustraat van Etten-Leur wordt door inwoners ook (snij-)afval van glaswol aangeleverd. Met de pilot onderzoeken we of het (technisch, financieel) haalbaar is om dit glaswol terug in het productieproces van St. Gobain te brengen en het gerecyclede glaswol te gebruiken bij de woningen in Haansberg.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

September 2024 tot eind 2025

E3. Start grote oogst met route circulair

Binnen het project Grote Oogst wil de gemeente Etten-Leur de bewustwording rond circulaire economie bij bedrijven vergroten, en ook direct aan de slag gaan. Het bedrijf Route Circulair ondersteunt hierbij, door oa. 10 bedrijven te begeleiden bij hun concrete vraag/project rond circulaire economie.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

Januari 2025 tot september 2025

E4. Omgevingsplan werklocaties

In 2025 zal de voorbereiding gestart worden om te komen tot een omgevingsplan werklocaties. Er zullen koppelingen gelegd worden met het thema duurzaamheid en circulaire economie.

Heeft betrekking op

Maar raakt ook

Wanneer

Begin 2025

E5. Uitgiftevoorwaarde Fri-Jado terrein

In 2025 zal gestart worden met verkooptraject voor het voormalige Fri Jado terrein. Bezien wordt op welke wijze we circulaire economie hiervan onderdeel kunnen maken gezien de jurisprudentie.

Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Q1 2025

E6. Besluit op onderzoek toekomstbestendig Vosdonk

Er wordt gekeken hoe we een toekomstbestendig bedrijventerrein Vosdonk zien. Aan de hand van 3 pijlers (sociaal-economisch / duurzaamheid / ruimtelijk) wordt naar de toekomst van Vosdonk gekeken samen met de ondernemers. Uiteindelijk zal een actieplan aan de raad voorgelegd worden en zal de input ook weer gebruikt kunnen worden voor het omgevingsplan en afzonderlijke projecten als “grote Oogst”

Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Q2 2025

E7. Bedrijven spreken/bedrijfsbezoeken/onderhoud contacten

Regelmatig worden in het kader van relatiebeheer bedrijven bezocht om hun visie op toekomst te vernemen dan wel actuele zaken te bespreken. Ook vast onderdeel in dit gesprek is duurzaamheid.

Heeft betrekking op	
Maar raakt ook	
Wanneer	Doorlopend